

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 440—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

==== Inzerati: ====
Enostopna pettvara (59 mm
široka in 3 mm visoka ali ne-
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 8—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/3 mm K 15.
Izhaja vsak dan izveniš-
pionerstva in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 20.511, bosn.-herz. 7563.

Štirih letih.

Ljubljana, 31. maja.

Včeraj je preteklo 4 leta od tistega zgodovinskega dne, ko je dr. Korošec v dunajskem parlamentu prebral znamenito majniško deklaracijo, ki je konsternirala vso tedanjo avstrijsko javnost, vzbudila ogorčenje nemškega režima in zanesla v naše ljudstvo tistega neodoljivega bojnega duha, ki zmaguje brezpogojno povsod in proti vsem.

Majniška deklaracija je bila delo dr. Kreka. Glasi se:

Podpisani poslanci, združeni v Jugoslovanskem klubu izjavljajo, da na temelju narodnega načela in hrvatskega državnega prava zahtevajo ujedinenje vseh dežel v monarhiji, kjer žive Slovenci, Hrvati in Srbi, v eno samostojno, od vsakega gospodarstva tujih narodov svobodno in na demokratični podlagi osnovano telo, pod žezlom habsburško-lorenske dinastije, ter da se hočejo z vso močjo zavzeti za dosego te zahteve svojega enega in istega naroda.

Danes je deklaracija — zgodovina. Komaj poldrugo leto je preteklo, ko se je zgodilo, kar se je zgoditi moralo. Slovensko ljudstvo, ki je na nešteti taborih govorilo, zahtevalo, se borilo za uresničenje deklaracije, ki se je bojevalo za njo doma in zunaj, je novembra 1. 1918 izvojevalo svojo svobodo.

Deklaracijska misel je postala političen credo Slovencev. Bili so tedaj ljudje med nami, ki svojega rodnega ljudstva niso poznali. Ti so zmajevali z glavo, češ: Naši ljudje teh reči ne bodo razumeli. Toda zmagoslavni pohod deklaracijske misli po Slovenskem vzhle okrajnim glavarjem, policiji in žandameriji je postajal vsak dan veličastnejši. Tisti našega rodu, ki so dotlej za naše delovno ljudstvo imeli le pomilovalen posmeh, so klonili glave in priznavali: »To ljudstvo je politično zrelo«. Mi pa lahko ugotovimo, da bi deklaracija ostala mrtev pergament, ko bi naše ljudstvo ne bilo šlo skozi 25letno šolo krščanske socialne organizacije.

Dr. Krek je začel graditi granitne temelje svobodi našega ljudstva z gospodarsko, strokovno, izobraževalno in politično organizacijo, temelječo na večnih krščanskih načelih. Deklaracija je bila zadnji kamen, ki ga je obdelal dr. Krek za to stavbo naše svobode. Vzidal ga ni več: med delom je omahnil in nas zapustil.

Danes se ga spominjamo ob obletnici deklaracije. To je njegov jubilej, jubilej dela velikega duha, brezmejno poštrevne srca, plemenitega stremeljenja, moča, ki mu enakega še dolgo, dolgo ne bo zopet med nami. . . .

Ta spominski dan praznujemo zopet v boju. Naše ljudstvo se bori danes za uresničenje tiste demokratične ideje, katera tvori bistveno podlago deklaracije iz leta 1917. In za katero se je dr. Krek boril celo svoje življenje. Deklaracija je, ki naj bo na njej zgrajena naša država. Demokracija je, ki nam veli, da zahtevamo samoupravo ljudstva, da zahtevamo avtonomijo slovenskih dežel. In zato nas napadajo ter nam groze z »obznanami«. Letos so komaj tretjič vzcvete rože na grobu Evangelista Kreka, pa že padajo na glavo dr. Korošca in drugih še živih sobojnikov za deklaracijo očitki »protidržavnega rovarstva«. Tisti, ki do deklaracijske dobe svojega ljudstva niso poznali, ga tudi danes ne poznajo. Ljudstvo zahteva ljubezni, pa mu ponujajo pest, zahteva svobodo, pa mu groze s silo, zahteva demokracijo, pa mu vsiljuje centralizem. Ker pa vemo, da nasilje ni element, iz katerega se gradi svobodna država svobodnega ljudstva, zato danes po štirih letih zopet gremo v boj za popolno uresničenje demokratične svobode.

Kakor je zmagovala deklaracijska misel, ki je v letih 1917. in 1918. šla kot vihar čez slovensko dežel, tako bo kot orkan prodrla tudi misel svobodne samouprave slovenskega in hrvatskega ljudstva.

Četrto obletnico majske deklaracije slavimo v znamenju političnega boja za svobodno samoupravo, za demokracijo in socialno pravičnost.

Štajerski deželni zbor sklenil ljudsko glasovanje

CELA AVSTRIJA SE BO ZASEDLA?

LDU Gradec, 31. maja. (DunKU) V današnji popoldanski seji štajerskega deželnega zbora so se mogli odločiti o vprašanju izpremembe dne 7. aprila soglasno odobrenega predloga, po katerem bi se izvršilo glasovanje za priključitev k Nemčiji dne 29. maja sočasno z glasovanjem na Salzburškem. Sklep deželnega zbora z dne 7. aprila se ni mogel izvesti, ker je bilo ljudsko glasovanje na Salzburškem nekaj časa dvomljivo in ker so obstajale še druge ovire. V današnji seji je postavil deželni svetnik dr. Hübler v imenu velenemških poslancev deželne zbornice predlog, naj se določi termin za ljudsko glasovanje na 3. julij, ako se do tedaj ne izvede glasovanje v vsej državi. Razpis in priprave za glasovanje naj izvede avtonomna deželna vlada (ne deželna vlada kot zvezna oblast), glasovanje samo pa glasovalni odsek, sestavljen iz zastopnikov vseh strank. Ko je dr. Hübler svoj predlog utemeljil, je izjavil namestnik deželnega glavarja dr. Ahrer, da se smatra krščansko-socialna stranka s sklepom deželnega zbora od 7. aprila vezano in da bo vsled tega glasovala za predlog. Zastopnik svobodnomiselne kmetijske zveze je nato izjavil, da se tudi njegova stranka strinja s predlogom. Deželni svetnik Macholu je izjavil, da stoji socialno-demokratski deželnozborski

klub na stališču zveznih zakonov, ki ne predvideva glasovanja po deželah. Socialdemokratska stranka, ki je pokazala toliko volje za brezpogojno priključitev k Nemčiji, meni, da predlagani sklep za glasovanje za priključitev k Nemčiji ni koristen in da ga tudi ne bo pospešil. Zato ne bo glasovala za predlog. Ako se predlog sprejme, se socialna demokracija glasovanju ne bo odtegnila. Nato je bil predlog dr. Hüblerja sprejet z glasovi Velenemcev, kmetijske zveze in krščanskih socialcev. (Dolgotrajno odobravanje pri Velenemcih in poslancih kmetijske zveze.) Nato je bila seja zaključena.

Dunaj, 31. maja. (Izv.) Zastopniki male entente so imeli posvetovanje, na katerem so sklenili, da bodo v slučaju nadaljevanja ljudskih glasovanj po deželah Nem. Avstrije storili pri avstrijski vladi najodločnejše korake. K tem posvetovanjem poroča pariški »Eclair«, da bo pri eventuelnem nadaljevanju ljudskih glasovanj za pripojitev Avstrije k Nemčiji, velika ententa odredila zasedbo cele Avstrije in sicer zasede Jugoslavija Koroško in Štajersko, Italija Tirolsko in Predarlško, Češka pa ostale dele. V istem smislu piše tudi newyorški »Herald«, ki zastopa še radikalnejše stališče.

Francija in Vatikan.

Pri slovesnem sprejemu novega izrednega poslanika francoske republike, gosp. Jonnarta, pri Svetem Očetu, je Jonnart izjavil, da se republika, čeprav vztraja na principu ločitve cerkve od države, šteje srečno, da more obnoviti zvezo s Sveto Stolicco, ker smatra poslednjo za moralno silo, pred katero se klanja ves svet, in katera more zato veliko storiti za vzdržanje miru. Mir in sprava med narodi pa je najvišji cilj, za katerim stremi Francija, ki polaga v to svrhu največjo važnost na sodelovanje Svete Stolice. Zakaj Sveta Stolica lahko stori veliko, da se bo pravičnost vpoštevala in se bodo mednarodne po-

godbe zvesto spoštovale.

Jonnart je nadalje poudarjal, da je Francija v tej vojski največ trpela, da je uničenih 4300 cerkva, in da Francija slejkoprej namerava biti zaščitnik krščanstva na vzhodu.

Sveti Oče je dal izraza svojemu zadovoljstvu nad tem, da je Francija za svojega poslanika izbrala tako odlično in visokopostavljeno osebnost in je glede politične dejal, da imata »Sveta Stolica in republika obe samo en cilj, to je blagor ljudstva, in da bosta glede tega mogli korakati v vsakem oziru skupaj.«

Velika verska manifestacija v Petrogradu.

8. maja, na Markov dan, se je v Petrogradu vršila velikanska verska manifestacija. Velikanska množica ljudstva je korakala v veličastni procesiji s cerkvenimi zastavami po mestu. Metropolit in veliko duhovništva v polnem ornatu je vodilo sprevod. Množica je glasno pela in molila. Ker so nekateri prenapeti boljševiski skušali se iz verskih čustev množice norčevati, jih je množica energično prisilila k molku; kdor se demonstrativno ni hotel odkriti, je moral kapo siloma sneti. Navdušenje vernega ljudstva je bilo veliko, cerkve so bile polne, pogled na procesijo veličasten.

To se je zgodilo osem dni po praznovanju 1. maja od strani komunistov. Poročila o tej manifestaciji dohajajo v Evropo šele sedaj. Ta velikanska manifestacija, ki je bila čisto verska in ni imela s politiko ničesar skupnega, pa je fanatične komuniste naravnost razjarila, to se posnema iz nizkotnega tona, v katerem piše o njej oficijozna boljševiška »Krasnaja Gazeta«. Samo nekaj stavkov:

»To, kar se je zgodilo 8. maja, ta pompozna procesija stotin duhovnikov, pojavivših se, nobeden ne ve, odkod, s kadilnicami in banderami, se ne more označiti drugače kakor z vstajenjem od

mrtvih... »Mi se nismo mogli dovolj načuditi temu, ko smo videli, da je oživel nekaj, kar bi ne smelo živeti... »Vsi bankirji, izkoriščevalci, trgovci in javne ženske, vse kanale prešlih dni so se vsule na ulico, vse duševne ničle s svojimi borniranimi interesi... »Osem dni po 1. maju, ko so plapolale po mestu rdeče zastave, se je vršila ta manifestacija in pričala o tem, da je v rdečem Petrogradu še veliko take zalege, od katere se je treba osvoboditi... »Menjševiki in social-revolucioneri se lahko veselijo; imajo ugodna tla, na katerih lahko razvijejo svoje delo.«

Enako piše boljševiška »Pravda«. Komunisti si s temi svojimi komentarji sami dajo »vrtoglavico« izpričevalo. Verska misel je tista, ki se je upravičeno najbolj boje.

Na zadnjem komunističnem kongresu je Krasnikov, član komisarijata za pravosodje, v svojem govoru z obžalovanjem konstatiral, da kmetje in malomeščani (kdo ni danes v Rusiji malomeščan?) čedaljebolj zapadajo vplivu duhovščine in da se v cerkvah obravnavajo politična vprašanja. To se zdi Krasnikovu skrajno nevarno in priporoča energično, predvsem prosvetno protiakcijo. Komunisti so se torej začeli tudi že bati klerikalizma.

Irska izvolila same sinfajnovce.

Irsko vprašanje se je zopet zelo zapletlo. Severni ali ulsterski parlament, kjer prebivajo po večini protestanti, je izvolil 39 unionistov, pristašev zveze z Anglijo, in 13 sinfajnovcev. Sir James Craig, unionistov, je dobil 29.000 glasov, vodja sinfajnovcev, pa 16.000. Med sinfajnovci v severnem parlamentu je tudi Collins, poveljnik štaba sinfajnov-

vojsk, na katerega glavo je angleška vlada razpisala veliko nagrado. — Na jugu pa je izvoljenih 124 sinfajnovcev in samo 4 unionisti kot zastopniki dublinske univerze. Angleška vlada je v veliki zadregi, ker nameravajo izvoljeni položiti prisego na podlagi sinfajnovske formule. Vsi napeto pričakujejo, kakšno stališče bo nasproti temu zavzela Anglija.

Država v razmerju do vere, cerkve in šole.

(Dalje.)

Gospodje! Ustavni načrt tudi zagamčuje svobodo vesti. Kaj je vest? Nemški filozof Kant je rekel: »Dve stvari me vedno napolnjujeta s tihim občudovanjem: zvezdnato nebo nad menoj in glas vesti v meni.« Kaj je vest? Materializem z velikim cinizmom vest tolmači kot funkcijo možganov, kot fizikalni-kemični živčni pojav. Se z večjim cinizmom proglašajo nadčlovek Nietzsche dobro vest kot posledico dobre prebave, slabo vest pa kot nekaj, kar je za človeka nedostojno. Darwinistični evolucionizem, ki zanika bistveno razliko med človekom in živaljo in ki smatra človeka kot produkt razvoja iz živali, tolmači vest kot zbirališče tisočletnih izkustev, ki so se v borbi za obstanek kot instinkti ohranila s podedovanjem ter se utrdira kot spremni pojavi dobrih in slabih dejanj. Ni treba še posebej pripomniti, gospodje, da ta teorija, ki zanika bistveno razliko med človekom in živaljo, ne more razložiti ne dejstva ne pomena ne moči vesti v človeku.

Dovolite mi, gospodje, da še na kratko navedem tozadevni nauk teističnega svetovnega nazora. Kakor stvarnik nerazumna bitja na svetu v njih obstanku in delovanju ureja in vodi s prirodnimi zakoni, tako je svobodnim razumnim bitjem zapisal v srce naravni moralni zakon. Z isto lahkoto in sigurnostjo, s katero teoretični razum spozna metafizične zakone o bivanju in logične zakone o mišljenju, spozna praktični razum najvišje etične aksome in gotove norme za obvevanje in ravnanje proti sebi, Bogu, roditeljem in drugim ljudem. Ti splošni moralni temeljni pojmi in pravci so »splošna vest«, potrebna vest ali vest v pravem pomenu pa je individualna umska razsodba o moralni vrednosti ali nevrednosti kakšnega konkretnega dejanja.

Vest in svoboda vesti sta v istem odnosu med seboj kakor religija in religijska svoboda. Svoboda vesti ni v tem, da bi kdo o stvarih vesti mislil in sodil, kakor mu je ljubo. To bi bila brezvestnost, in človek od Stvarnika ni prejel pravice na brezvestnost in moralno razuzdanost, ampak pravico na vest. V čem je torej svoboda vesti? Svoboda vesti obstoji v naravnem pravu, da si vsak svoje vestno prepričanje ustvari po objektivnih etičnih normah. Kajti vest ni samo nekaj izključno subjektivnega, marveč je odvisna in navezana na objektivna merila moralnega zakona, na tiste moralne norme, ki jih vsebuje prirodni in krščanski moralni zakon.

Ker je vest nekaj notranjega in nedostopnega za državno oblast, radi tega nobena zunanja oblast nima pravice in moči, da bi s fizično silo posegla v področje vesti in tukaj hotela ustvariti kako mišljenje ali kako krepost. Nekaj drugega kakor vsiljevanje pa je vplivanje. Vplivanje na vest je dovoljeno, je potrebno, je koristno, da, celo dolžnost gotovih činiteljev. Tu pridejo v poštev zlasti roditelji, katerih dolžnost je, da morajo s poukom, vzgledom, opominom, in tudi s kaznijo vzgajati vest svojih otrok. Pri tem jih morajo podpirati učitelji in drugi vzgojitelji. Ker je cerkev najstarejša in najuspešnejša vzgojiteljica narodov, mora v imenu svobode vesti zahtevati pravico, da sme s poukom in propovedjo, zlasti tudi s sredstvi milosti, ki jih ima na razpolago, vzgajati vest svojih vernikov k veri in kreposti. V moderni pravni državi se morajo vse veroizpovedi meriti z merilom paritete ter se jim mora priznati pravo, da vzgajajo vest svojih članov po tistih normah in načelih, katere smatrajo za dobre in pravilne. V moderni državi mora torej imeti žezlo princip tolerance.

Tolerance bi mogla biti teoretično dogmatična, ki je v tem, da se namenoma trpi zmota kot taka, v kolikor je zmota. To bi bilo nekaj nemoralnega, ker bi se istovetila resnica z zmojo in krepost s hudobijo. To bi nazadnje vodilo k popolnemu verskemu indiferentizmu, ki je so-

vražen vsaki pozitivni veri. Od svobodomiselnosti zahtevana svoboda mišljenja trpi na notranjem protislovju, ker razum ni absolutno svoboden, marveč podrejen zakonom logike in vsemoči resnice. Resnica pa je intolerantna. Dogmatično intolerantna sta tudi nevera in ateizem. Botanik Reinke izpričuje, da je na potu skozi življenje »trčel na ateistično popovstvo, ki je bolj nestrpno kot vsako drugo in ki vse druge, ki mu ne sledijo brezpogojno, oznanja kot plitvoglavce in hinavce.«

Na mestu je torej praktično-državljan-ska toleranca. Ta obstoja v osebnem spoštovanju in ljubezni, katero moramo po krščanski ljubezni do bližnjega skazovati vsem tistim, ki so druge vere in mišljenja. Ker se more nezakrivljena zmotna stopnjevat do najtrdnjše in najpoštenjše prepričanja, mora poedinec mišljenje svojega bližnjega, kakorkoli mu je notranje protivno, ne samo trpeti, ampak tudi spoštovati.

Najbolj notranje, kar ima človek, je njegova vera, biser njegovega srca, koga ljubi in brani kakor svetišče. Ako bi kdo s surovo roko posegel v to svetišče,

bi bilo to znamenje surovega mišljenja in moralne nedozorelosti. Država zavzema napram veroizpovedim, ki se nahajajo na njenem teritoriju, še bolj širokodušno stališče. Ne samo individualno, marveč tudi verskim družbam priznava poleg notranje svobode vere tudi še svobodo veroizpovedi in bogoslužja. To je državno politična toleranca.

Tu pa je treba postaviti dvojno mejo. Državno-politična toleranca se ne sme udeleževati kot načelna brezvernost. To bi se pravilo porušiti temelje, na katerih sloni država, in posekati korenine, iz katerih črpa svojo življensko moč.

Druga meja pa je v tem, da država, hoteč izključiti vse spore in konflikte, ne sme ločitve države od cerkve proglasiti za najboljšo in najidealnejšo obliko. Ta oblika ni nikakor najboljša in najidealnejša, marveč je, da se poslužim besed filozofa in pravnega učenjaka Trendelenburga, »samo pomoček za silo v časih nemodrih konfliktov; država, ločena od cerkve, je okrnjena in duševno odmir.«

(Dalje.)

Središče svetovne revolucije — Angora.

Maurice Pernot piše v francoskih listih, da je središče svetovne revolucije danes Angora. Tam se nahajajo zastopniki Perzije, Afganistana, Indije, Egipta, Tunisa in Maroka, ki vidijo v Angori središče bodočega mohamedanskega svetovnega carstva. Vse to nacionalno gibanje pa vodi moskovski sovjet, ki ima v Angori številne ruske, nemške in židovske emisarje, kateri hočejo zbuditi mohamedansko neodvisnostno gibanje po celem vzhodu, da izpodkopljejo angleško in francosko gospodstvo in tako povzročijo velik svetovni preobrat. Londonska pogodba, ki je turškim nacionalistom dala velike koncesije,

bi bila lahko storila konec sovjetskim računom. Nasproti kemalistom treba voditi zelo previdno politiko in skušati kolikor mogoče zadovoljiti njihove nacionalne težnje, če ne, se bo iz Angore zanetil strašen svetovni požar.

Nemiri v Egiptu so po domnevanju francoskih listov delo kemalistov. Fakt je, da je Zaglul-paša, vodja neodvisnostnega gibanja v Egiptu, komisarju Anglije, lordu Allenby, izjavil, da on sicer želi sporazuma z Anglijo na podlagi pravičnosti, da pa se to more doseči le, ako se pošljejo v London od strani Egipta delegati, ki uživajo zaupanje mohamedanskega naroda.

Politične novice.

† **Znamenit rekord.** Odkar je »demokratska« klikla na vladi, smo dan na dan čitali odredbe ministrstva policije, s katerimi se prepoveduje razširjanje najraznovrstnejših inozemskih istov. Te odredbe so bile tudi s strogo pravnega stališča utemeljene, ker naše državno pravdnštvo ne more proti inozemskim listom dvigniti obtožbe, temveč jih enostavno prepovedati. Včerajšnji »Slovenski Nar.« pa poroča, da je vlada, oziroma poverjeništvu za uk in bogočastje prepovedalo za vse šole naročanje lista »Glas sv. Ante«, ki ga izdajajo oo. frančiškani v Sarajevu, češ, da je pisan v protidržavnem in protidinastičnem duhu. Poznamo ta list in smo ga čitali, vendar pa vsaj dozdaj nismo razen strog nabožnih člankov ničesar drugega zasledili. Zato precej gotovo lahko trdimo, da je ta naredba nov kulturnobojni čin Tisizinega trabanta Pribečevića in velsrbskih demokratsko-čokorilovskih »Kombičev«, ki jim je procvit katoliške i.eje trn v peti in jim vse, kar je katoliško, smrdi. Kajti jasno je kot beli dan, da bi državno pravdnštvo z največjo naglico nastopilo proti izdajateljem lista sodnijskim potom, če bi bila gorenja motivacija le v minimalni meri utemeljena. Zdej je še »Glas sv. Antona« postal naši državi nevaren in sv. Anton avstrijakant.

† **Rusija in Francija.** Sovjetska vlada je izjavila, da je v svrhu vpostavitve politično-trgovinskih odnošajev s Francijo v principu pripravljena pripoznati dolg Rusije napram Franciji, toda pod pogojem, da

se to vprašanje obravnava na internacionalni konferenci.

— **Poziv!** Ni še zbrano vse gradivo, ki nam služi na merodajnih mestih za dokaz nečuvenga in po mednarodnem pravu nedopustnega postopanja avstrijskih oblasti napram državljanom slovenske narodnosti na Koroškem. Zlasti bi se radi zbrali najbolj kričeče slučaje o postopanju avstrijskih varnostnih in političnih oblasti ter konzularnih zastopstev glede potnih listov, dovoljenja za povratek v domovino, iztiranja notoričnih avstrijskih državljanov, samolastnega postopanja podrejenih organov, dokazujočega anarhične razmere v nemški upravi, kjer ima prvo in zadnjo besedo »Heimatsdienst«. Kdor nam pošlje takoj točen popis takega slučaja, ki ga je sam doživel ali nam pomaga pri zbiranju tozadevnega gradiva, stori naši stvari veliko uslugo. Kjer obstoje kake obrambne organizacije, se tudi lahko tam zglašijo in popiše svoj slučaj. Le hitro se naj to zgodi, ker nujno rabimo za spopolnitev že nabranega. Od obrambnih društev pričakujemo, da nam pri tem našem delu pomagajo. — Podružnica Gosposvet-skega Zvona na Prevaljah.

— **O smrti dr. Vesniča** poročajo pariški listi, da je dr. Vesnič še 29. maja bil na seji Akademije za moralne in politične vede, ki se jih je on redno udeleževal. Po seji je šel v klub »Cercle de l'Union«, kjer je okoli 4. ure popoldne nenadoma naglo smrti umrl. Pokojni je imel namreč srčno napako. Našli so ga pri umivalniku razprostrtega na tleh. Odnegli so ga na divan, kjer je zdravnik, ki so ga hitro poklicali, mogel

konstatirati samo njegovo smrt vsled napada »angine pectoris«, na kateri je že dolgo bolehal. Gospa Vesnič je dala njegovo truplo takoj prenesti na stanovanje v poslaništvu v rue Leonce-Reynaud 7. Hči, gđ. Vesnič, je za smrt očeta zvedela šele ob 8. zvečer, ko se je vrnila domov. Regent je takoj prišel k vdovi, da ji izreče svoje sožalje. Vsi francoski listi posvečajo pokojniku zelo simpatične članke, poudarjajoč predvsem njegovo lojalnost, osebnostno ljubeznivost in globoko prijateljstvo do Francije. Pokojni je bil nositelj velikega križa častne legije. Cerkvene eksekvijske so se vršile včeraj, v torek, v ruski cerkvi v ulici Daru. Francosko vojaštvo je truplo izkazalo čast, ki pristojna imejtelju velikega križa častne legije. Truplo čaka zdaj v cerkvi, da je preneso k večnemu počitku v rodno zemljo.

Dnevne novice.

— **Kranjska gora.** Dne 29. maja je bil izvoljen za župana dosednji gerent g. Jos. Lavtižar (SLS) vključ raznim spletkam od strani demokratov. Med svetovalci ni nobenega centralista in v odboru niti enega demokrata ne komunist. Sploh je odbor srečno izbran. Upanje je, da bo tudi dobro izvrševal svojo nalogo. — Električna luč nam še večkrat nekoliko ponagaja, posledica jesenske povodnji. Zdej pridno delajo pri zatvornici v »Babi«. Do zime bo delo gotovo, potem bo pa tudi električna centrala redno funkcionirala. — Za letošnjo sezono se letoviščarji že pridno oglašajo. Vse kaže, da bo v poletnih mesecih tu živahno življenje. Katol. izobr. društvo s svojimi odseki je preteklo zimo pridno delovalo. Priredilo je poleg drugega več predavanj in društvenih večerov, posebno pa več prav dobro uspešnih predstav.

— **Trebelno.** Izvoljen je naš župan, krščanski mož, vseh osem svetovalcev iz naše vrste. Župan je Jožef Sinur iz Derečjega vrha.

— **Stara Loka.** Dne 28. majnika je bil za župana izvoljen Gašper Karlin v. Plevnar, posestnik na Suhi; — za podžupana Gašper Trilar, posestnik v Virmašah, — oba SLS. — Samostojneži, narodni socialci, komunisti in demokrati so skupno volili Franc Dolenc, veletržca in kapitalista so vsi pristaši SLS.

— **Šmarjeta.** 29. 5. je bil za župana obč. Šmarjeta izvoljen Janez Povše, posestnik v Zagradu (župnija Škocjan). Vseh 13 SKS odbornikov je oddalo glas za njega — tudi sam se je torej volil. S pravimi glasovi so bili izvoljeni za svetovalce štirje pristaši SKS. Prej so govorili in agitirali: Šinkovec Anton, pos. v Zalogu, bo župan, ker je sicer dober kmet, pa so le izvolili Povšeta, ki se odlikuje samo po strankarstvu.

— **Smlednik.** Dne 29. maja je bil za župana izvoljen Jože Bugar iz Hraš, odločen pristaš SLS. Svetovalci — pet — o vsi pristaši SLS.

— **Dol pri Ljubljani.** Za župana je bil izvoljen Matevž Moder, pristaš SLS. Tudi vsi svetovalci so pristaši SLS.

— **Sora.** Dne 29. maja je bil izvoljen za župana Franc Lušina ml. (SLS). Svetovalci so tudi vsi pristaši SLS.

— **Toplice pri Novem mestu.** Za župana je bil izvoljen v tukajšnji občini g. Adolf Pečjak (SLS). Tudi svetovalci so vsi pristaši SLS.

— **Promocija.** Gospod cand. med. Ludovik Zalar iz Ljubljane bo dne 3. junija na dunajski univerzi promoviran za doktorja medicine.

— **Kamnagorica.** Delavsko bralno društvo vprižori v nedeljo, dne 5. junija ob 3.

uri pop. v Mošnjah burko »Pogodba« in ša-loigro »Zamujeni vlak.« Čisti dobiček igre je namenjen za popravilo Globoškega mostu.

— **Produktivna zadruga čevlarskih mojstrov** za Slovenijo v Ljubljani in čevlarska zadruga za Ljubljano in okolico, vabi gg. članke, ki se nameravajo udeležiti vselesijskega dela, v nedeljo, dne 5. junija točno ob 10. uri dop. v restavraciji Narodnega doma. K temu sestanku se vabijo vse obstoječe organizacije in zadruga v Sloveniji, ki so bile svoječasno že pisмено obveščene, da pošljejo vsaj po enega delegata. (K)

— **Državna razredna loterija.** Čitajte današnji oglas »Mednarodne banke d. d.«, Zagreb, Nikoličeva ulica 7 in si naročite zaželjeno številko pravočasno dokler ni razprodano. 1747

Štajerske novice.

Maribor, 31. maja. (Izv.) Danes se je pred tukajšnjim okrajnim sodiščem vršila razprava v zadevi dr. Irgoliča proti dr. Leskovarju. Dr. Leskovar je ob priliki, ko je bil dr. Irgolič zopet imenovan za gerenta mestne hranilnice, dr. Irgoliču očital, da je oškodoval hranilnico in je protestiral proti njegovemu imenovanju. Dr. Irgolič se je čutil užaljenega in je dr. Leskovarja tožil. Sodišče je dr. Leskovarja oprostilo iz razloga, da ni dr. Irgoliču očital ničesar nečastnega. Dr. Irgolič se je po svojem zastopniku dr. Rapotcu pritožil.

Sam se je zglašil v preiskovalni zapor Karol Živko, osumljen, da je dne 7. aprila 1920 v Ciglenci umoril svojo ženo in otroka. Živko je bil po sedemmesečni preiskavi izpuščen radi pomanjkanja dokazov. Na to je tožil starše svoje žene, ker so ga obdolžili umora. Okrajni sodnik Kramer je oba oprostil, ker je na podlagi preiskave smatral za dokazano, da je Živko morilec. Sledilo je zopet obnovno postopanje proti Živku. Ker državni pravdnik ni mogel človeka, ki ga je šele izpuštil, zopet postaviti v zapor, je to akcijo izvršil odvetnik dr. Komavli kot zastopnik staršev umorjene. Našli so medtem krvavo perilo, a preiskava je ugotovila, da je živalska kri. Živko je bil zopet prost, to pot svečano spoznan kot nedolžen. Dr. Komavli pa ni miroval, predložil je zadevo višjemu sodišču v Ljubljani, ki je odredilo obnovo uvodne preiskave, Živko pa se je zdej kar sam javil v preiskovalni zapor.

Dva samomora v Mariboru. Maribor, 31. maja. (Izv.) Danes opoldne se je v glavnem drevoredu na klopi s karabinko ustrelil podnadrednik Gjurjo Tišman iz podčastniške šole. Moštvo rešilne postaje ga je smrtno ranjenega prepejalo v vojaško bolnišnico v Melle. Vzrok je baje strah pred kaznijo, ki ga je menda čakala radi poneverbe. — Ob 6. uri popoldne je pa skočila s starega mostu v Dravo mlada služkinja Godlič iz Leitersperga. Čeprav je bilo vse polno ljudi ob Dravi, se ni nihče zmenil za rešilno akcijo. Vzrok samomora: nesrečna ljubezen.

Pri delu ponesrečil. Viliem Spaner je v pekarni Bizanec v Mariboru ob priliki, ko je s strojem drobil kruh za zdrab, prišel z roko v stroj ter se na prstih težko poškodoval.

† **Poroča.** Poročil se je 30. t. m. Mihael Zavadlal, starešina akad. društva »Dan« in komisar pri okrajnem glavarstvu v Ljutomeru z gđco Liziko Bratuša iz Ljutomera.

Ljubljanske novice.

Ij Volitev ljubljanskega župana bo v torek 7. junija. Tako poroča »Slov. Narode«, ki pristavlja, da so se demokratje pogajali za župana z narodnimi socialisti, da pa se niso zedinili.

Ij Ustanovni občni zbor Slovenske straše — podružnice Primorcev se vrši v petek, 3. junija ob 18. uri »v rožcah« v ho-

LISTEK.

Jože Fieber:

XIX. umetnostna razstava v Jakopičevem pavilonu.¹

(Dalje.)

Ob razstavi se lahko žalostimo, oziroma veselimo nad dejstvom, da so zastopani: stari, mladi in najmlajši, ne mogoče le po letih, ampak tudi po umetniškem hotenju, po stremiljenju, po izraznih kretnjah in sredstvih.

Najprej bom dal lakonično sliko vseh nastopajočih osebnosti, potem bom nekatere, ki so razmotrivanja vredni, seciral s precej skromnimi aparati:

Za umetniško delo najmočnejši, najspodobnejši in najsilnejši je *Tratnik*, zato o njem pozneje bolj obširno. (Še nekaj: če si kdo hoče res ogledati razstavo, potem je treba, da samo v *Tratnikovi* sobi strmi celo popoldne.)

Brata Kralja nas vržeta ob tla, da človek rabi dolgo, dolgo, preden se zave, kje da stoji. O obeh polno — še posebej.

Na četrto mesto nekako uvrščam *Gojmira Antona Kosa*, kateremu niti od daleč ni več portret samo naturalistična podobnost s predmetom. On skuša prebresti na široko, in Vavpotič ob tej priliki ne do-

seza niti enega izmed Kosovih 3 portretov. Portret v rdečih barvah nas omami z barvno kompozicijo. Portret filozofa (kot sem mogel spoznati, Ozvalda!) je zanimiv z ozirom na prostorno skladnost, razdelitev in zunanjo obliko prelivajočega ozadja. Pri portretu matere je iskal — kot se morem spominjati — bolj obraza, pogleda oči, in je pri tem dosegel močan obradujoč izraz. Zanimiva vsled iskanja kompozicije je na vsak način *Voda*. Od ostalega omenjam samo radi osebnosti sliko Alojzija Resa, našega goriškega znanca.

Tako bom prešel na tiste, ki bodo gotovo najbolj obiskani in od srca, dasi ga sami prav nič nimajo — razumeti; med njimi izvemam morda edino še *Franceta Zupana*. Drugi pa so oni poprečni umetniki v narekajih, ki jih množica obožuje in jih razume, ki so pa na smrt obsojeni. Oni namreč ne govoré, kar čutijo. Oni govoré le to, kar hoče publikum, da govoré, oni vidijo le to, kar hoče publikum, da vidijo, a publikum ne vidi nikdar ničesar. (Zadnji stavek naj gre brez zamere mimo, citiram ga namreč skoro točno po *Oscaru Wildeu*.)

Taki so: z malo izjemo *Zupana Franca*, ki bi svojo najboljšo, s solncem izza visokega ozadja osvetljeno oljnato sliko: *Na veliki petek* — lahko krstil s: *Križem na gori* — pa bi bilo dvakrat bolje. Pozna se mu sicer, da hoče najti nekaj novega, zato išče naslovov in kršči brez globljega smisla akvarelno sliko z: *Grenko povestjo* — itd. Kot pokrajinski foto-

graf Sarajevskih džamij ni preslab. Sicer pa pričakujemo, da nas njegovo stremljenje in njegove zmožnosti ne bodo v prihodnje varale in da nas bo njegov napredek ob prihodnji razstavi (ki je tudi od zadnje do XIX. razstave obilen) že zadovoljil.

Vavpotič pa je dober fotograf, vendar brez koncesije, ki je prišel na razstavo s portreti dveh gospa in pa pisatelja *Krajgherja*. On je — morda — veren impresionist; ne razvija se, ampak je vedno slabši. Umetnost mu je sredstvo, s katerim virtuosno razpolaga, ona mu ni problem; zato tudi v njegovih delih ni globine, niti prave umetnosti, ampak samo konvencionalna eleganca, ki jo pa splošno občinstvo danes še ljubi.

Kambič Mihael v *Kontrastu* ni napačen, v ostalem je impresionist brez duševnosti.

Klemenčič in njegova *Kranjica* nista — nič. Tudi, koder je risar črt, a ne predmetov, risar valujočih zračnih pokrajinj — ni nič.

Gustinič Pavel ima nalogo, da se pri prihodnji razstavi oglasi z več kakor z enim samim motivom, če ni morda fotograf fotografij.

Linotipist, *perorizbar*, *bakropisec* itd. *Saša Šantel* nas zabava z lesorezi *Kogojca*, *Škrjanca* (ki je najmanj 10 let prestar), *Jeraja* itd.

Akvarelka Šantel Henrika tone z ži-

† Tako nekako tudi *Fr. Stelč* v *Dom in Svetu*.

vahnimi barvami v narodnih motivih, ki so večkrat vsaj okusni.

O *Zupanec Anici* je dejal ob XVII. umetniški razstavi *Fr. Stelč*, da izhaja od impresionizma. Označuje jo v kompoziciji velikopoteznost, stilizira svoje predmete in njihova prostorna razmerja, da tem jasneje more zasledovati svoj cilj: monumentalno-ornamentalno razdelitev ploskve, ki se javlja tudi v velikopotezni nenu-ralistični barvni kompoziciji. Nekdaj je več obetala. Danes je ženska z nadarjeno kopirno zmožnostjo in nič — več.

Peter Zmitel še ni umrl, toda njegova ekspresija (!) prehaja iz okvirjev na sliko (*Sanjel*). V *Luži* in *Lovskem gozdu* je ljubeč.

Simonič Vera pa je še v poskusu slaba.

Še nekaj, preden preidem h kiparjem; *Skalič* *Zdenko* in *Musič* *Marjan* najbrže še nista svojega odposlala, ker jih kljub temu, da sta v seznamu označena, v paviljonu ni. *Vojeslav Molč* je o njima pisal ob prvem nastopu v Novem mestu pohvalno; pozneje je negiral, da bi bil njun ekspresionizem originalen. Na vsak način je potrebno, da se na razstavi še enkrat z novimi deli izpostavi sodbi in dokazeta ves svoj talent, ki je za mlada lanska maturanta dovolj silen.

In pa: *Jakca*, študirajočega impresio-nista — manjka.

† *Fr. Stelč*: Ob XVII. umetniški razstavi.

¹ Tiskovna napaka: ohrani, ki v uvodu »Slovenec«, št. 120, IV. stolp, 6 vrsta) zelo moti, naj se popravi v: odstrani.

telu »Union«. Vsi Primorci-begunci vlnudno vabljeni. — Pripravljali odbor.

Ij Družabni klub ima od danes naprej vsako sredo redne kegljaške večere na vrtnem kegljišču gostilne Košak (Kopitarjeva ulica, Krevov trg 11). Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Ij Kršč. žensko društvo vabi svoje članice k važni seji, ki bo danes ob pol 5. uri popoldne.

Ij Prosvetno društvo za stolno župnijo in šolski okraj ima jutri, v četrtek ob 8. uri zvečer v čitalnici Jugoslovanske tiskarne sestanek. Govori g. dr. Mihael Opeka.

Ij »Krekova prosveta.« Seja osrednjega odbora se vrši 2. junija, t. j. v četrtek ob 8. uri zvečer, v Alojzijevešči. — U. Kattauer, t. č. predsednica.

Ij Katehetski sestanek, zadnji v tem šolskem letu, bo 1. junija ob petih v posvetovalnici KTD. Važen razgovor.

Ij Stalna Elizabetna konferenca vlnudno vabi svoje članice, da se vdeležijo seje v četrtek, dne 2. 6. ob pol 7. uri.

Ij Na Rakovniku — bo v soboto 4. junija o pol sedmih jutraj obletnica po umrlem opatu Janezu Smrekarju. R. I. P.

Ij Ljubljanska porota bo danes pod predsedstvom g. dvor. svetnika Vedernjaka razpravljala proti Rudolfu Martincu in Ivanu Keržiču zaradi poverbe; proti Ivanu Pivku radi tatvine kobile in proti ciganom Mariji Petrovič, Julki Petrovič, Julki Kolompar in Juriju Kolompar zaradi tatvin, izvedenih v več ljubljanskih prodajalnah.

Ij Nepošteena šivilja. Sodišču je izročila policija šiviljo štefanijo Setnikar, ker je več strankam poverila obleke, ki so ji jo dale popraviti.

Ij Pijanost ga je izdala. Franc Pogačar se je tako napil, da se je zaletaval po Vidovdanskim cesti. Prijel ga je stražnik. Med potjo na policijo je Pogačar zabavljal čez Jugoslavijo. Na policiji so ugotovili, da je Pogačar pred dvema mesecema ukradel Mihi Snedico kožuh, vreden 800 kron, ko je prenočeval pri njem. Zaradi pijanosti je dobil na policiji 5 dni zapora, pred sodiščem se bo pa moral zagovarjati, ker je ukradel kožuh.

Ij Povožen otrok. Triletni Jože B. je prišel, ko se je igral na cesti, pod voz in ga je konj udaril na nogo.

Ij Nepredvidna kolesarja. V Rožni dolini in v Mostah sta nepredvidna kolesarja povozila vsak eno žensko.

Ij Umrli so v Ljubljani: Milan Rešek, železn. sin, 1 leto. — Matej Skopeč, dninar, 37 let. — Josip Marzidovšek, progovni delavec, 19 let. — Slavko Pliberšek, hiralet, 42 let. — Barbara Šmalc, kočarica žena, 40 let. — Marija Levč, šivilja, 28 let. — Anton Jereb, zasebnik, 65 let. — Karolina Grič, tob. delavka, 50 let. — Marija Venedig, žena umir. višjega žel. nadzornika, 70 let. — Ana Mikec, hišna, 43 let. — Karolina Ševček, krojačeva hči, 12 dni. — Lovro Friškovec, hiralet, 89 let. — Ivan Cerar, delavec. starost neznana.

Ij Izgubila se je v nedeljo dne 29. 5. 1921 srebrna damska ura in sicer na poti med hišami, »Pob« v Rožno dolino št. 40 (Vila Petric) in Glincah št. 207 (Marintičeva hiša). Nere je ura drag spomin, se naproša pošten najditelj, da jo odda proti nagradi na Glincah št. 207/II. (g. Hrovat).

Ij Zgubljen. Privesek k verižici, grb z napisom »Zorman 1910« se je izgubil v ponedeljek zvečer. Najditelj naj ga odda proti nagradi v operi pri vratarju.

Ij Mlade volkove sta ujela 27. t. m. lovška čuvaja kneza Auersperga Lackner in Schaffer v Glazuti pri Kočevju. Staro volkuljo sta ustrelila, mladič pa prinesla žive v mesto. Mladičev je 6 (3 samci in 3 samice), stari so približno 4 tedne in že sami jedo. »Odbor za pokončevanje volkov v kočevskem sodnem okraju« je poslal volčičke v Ljubljano »Slovenskemu lovskemu društvu«, da jih razstavi. Volčičke si lahko ogleda vsakdo na vrtu hotela Union. Vstopnina za osebo 1 dinar, za šole (pri skupnem obisku) po 1 krono. Vstop

Med kiparji — razen Kraljev sevè — prideta v poštev Napotnik in Zajec.

Napotnik Ivan se je nekaj veselil majhnih kipov intimne velikosti, izrezlanih iz lesa. Tudi danes se jih. Za zgled: ona dva v desni sobi: K materi in Zadovoljnost. Pri koncepciji takih »igraček« ga odlikuje pristen humor in živahna, polnobarvna fantazija. Pri kompoziciji je poln na barok spominjajočih polnosti, ki je večkrat pretirana.⁵ Za zgled nam je lahko Plesalka in Mati iz prve sobe, ki je veliko delo, kakršna pri Napotniku niso v navadi. Njega se lahko uživa; spominjam le na Krista, utelešeno idejo moči in božanstva.

Čar antične klasične umetnosti pa je prevzel dušo drugemu mislecu v mar-morju Ivanu Zajcu. Njegova umetnost — pravijo —, da je že od nekaj bolj pri-povedna, kakor po novem, silnem umetniškem izrazu strmeča. On ni morda okorčel, pač pa se giblje v blaženosti lepih oblik, klasične finese in predmetno — po grškem mitološkem svetovju. Ze temata sama so nam simpatična: Medea, Sappho. Kdor je tipičen zaljubljenec igrajoče umetnosti, grških in rimskih kopij (ne mislim izrecno klasicizma, ker klasicizem gre tudi na globoko; a tega pri Zajcu ni!), oni bo Zajca vsaj pogledal in bo vesel, da v slovenskem narodu še dominirajo Medea, Sappho, Favn in Nimfa. Kdor pa je človek sedanosti, temu imponira borba za izraz, sila utelešenosti — zato bo sodil o Zajcu s stališča moderne, da je med vsemi zrelejšimi zastopniki te razstave najne-modernejši.⁶ In če pomislimo, da je bil on tisti, ki je kriv Prešernovega spomenika, bomo z veseljem gledali na Rodine, Metz-nerje, Meštroviče, ki so zblizanje antike z nienimi ideali prav razumeli, Zajca bomo — prezrli.

nina je določena za sklad gori navedenega od-bora, ki plačuje talije lovem in sicer za vsakega volka, mladega ali starega po 1000 kron. Volkovi so se že po celi Kranjski razpasli in delajo kme-tom kakor tudi lovem velikansko škodo. Tudi ljudem utegnejo postati nevarni. Javni interes za-hteva, da se ti roparji zatro, zato se občinstvu pri-poroča, da si ogleda razstavo, ki se otvori danes ob 10. uri popoldne.

Cerkveni vestnik.

c Jezuitska kapela. V petek, dne 3. jun., praznik presv. Srca Jezusovega; ob 6. uri peti sv. maša z leviti; ob 8. uri zadnja sv. maša; cel dan izpostavljeno Najsvetejše; zvečer ob 7. uri propoved in pete litanije Srca Jezusovega. — V juniju je vsak de-lavnik ob 6. uri sv. maša z blagoslovom in litanijami Srca Jezusovega; med sv. mašo petje gojenk Lichtenhurnovega zavoda; ob nedeljah in praznikih pa je sv. ma-ša z blagoslovom ob 8. uri, zvečer pa pro-poved in lit. Srca Jezusovega.

Orlovski vestnik.

Prva orlovska petnajstletnica v št. Vidu nad Ljubljano dne 5. junija se bo obhajala kar najslovesnejše. Slavnost bo združena z blagoslovitvijo nove orlovske zgradbe, ki je skozinskozi umetniški iz-delek č.č. šolskih sester v Mariboru po načrtu g. arhitekta Vurnika. Zjutraj do 8. ure bo sprejem gostov pred telovadnico pri Cebavu, potem skupen odhod k cerkv. slovesnosti, ki se bo vršila to pot prvič po slovanskem obredniku. Koj po sveti maši se vrši na obširnem prostoru sredi št. Vida orlovski tabor. Po končanem taboru pa je nato obhod po št. Vidu s salezijansko god-bo, orlovsko konjenico, zastavami itd. Po-poldne se vrši na obširni Padovškovi le-dini velika javna telovadba in ljudska ve-selica z bogatim sporedom raznih šalji-vih točk. Ker se šentviškemu Orlu ne gre zato, da bi mu slavnost donesla gmotnih uspehov, se ta veselica ne bo vršila v zna-menju zapravljanja in izžemanja gostov. Namen Orla je, da ob svoji petnajstletnici pokaže sadove orlovske vzgoje kot pošte-na in disciplinirana organizacija. Kosilo, razne jestvine in pijačo je prevzel Orel v svojo režijo in bo skušal po najboljši volji zadovoljiti goste s točno, solidno in ceno postrežbo. Društva naj si nemudoma oskr-bijo izkaznice za polovično vožnjo potom OZ! Vlaki imajo zelo ugodno zvezo. Slav-nost se vrši ob vsakem vremenu. Bog živi!

Proslava 10 letnice šentpeterskega Orla v Ljubljani se vrši že drugo soboto in nedeljo 11. in 12. junija. Mnogo odsekov se je že javilo; nekatere še z gotovostjo pričakujemo, ki pa še niso do-poslali prijav. Naj store to pravočasno. — Vsi bratje v krogih in telovadci ta dan v Ljubljano. Naj že prva naša javna prireditve po vojni v Ljubljani pokaže javnosti našo moč in zavednost. Bog živi!

Fantovski večer šentpeterskega Orla se vrši v sredo, 1. junija točno ob četrti na 8. uro zvečer na telovadišču na Medjatovem dvorišču, kjer bo javna telovadba. Pridite zanesljivo vsi!

Dijaški vestnik.

d Pevska vaja za akad. mašo bo v četrtek popoldne od 5 do 6 ure v pevski sobi frančiškanskega samostana.

d Plenarna skupščina vsega katoliškega akademskega dijaštva se bo vršila v četrtek, dne 2. junija točno ob dveh popoldne v dvorani akademskega doma. Glavna točka je predavanje g. dr. M. Opeka z naslovom: Prerojenje in prenovljenje. Za vse Daničarje in Zarjane je udeležba obvezna. Gg. starejšine najljubneje vabljeni. Med slučajnostmi pridejo tudi druga, za vse dijaštvo važna vprašanja na razgovor. Zato — vsil

J., tajnik.

d Zarja. — V četrtek 2. t. m. ob 8. zve-čer se vrši v dvorani Akad. doma (Miklošiče-va cesta) 3. redni prijateljski večer jugoslov. kat. akad. društva »Zarje«. Govori g. dr. Sla-vič »O Prekmurju«. Pridite sigurno vsil Gg. starešine in tt. Daničarji najiskreneje vab-ljeni! F. Planina, tajnik.

d Narodnogospodarski odsek Razora ima danes v sredo ob 7. uri zvečer pod vodstvom dr. Mohoriča redni sestanek v posvetovalnici Jugoslo-vanske tiskarne.

d Astronomični odsek Razora priredi danes ob 4. uri v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne sestanek, pri katerem predava vod. kan. Sušnik.

d »Zvezdca« ima danes ob 19. uri v III. nad-stropju Jugoslovanske tiskarne in ne ob 18. uri, kakor je bilo javljeno včeraj. — Predsednik SDZ.

Učiteljski vestnik.

Podružnica »Slomškove Zveze« za ko-čevski okraj napravi v soboto, dne 4. junija 1921 zborovanje v slov. li. šoli po dohodu dopoldanskega vlaka. Poleg zanimivega pre-davanja, si bodo imeli zborovalci priliko ogledati kočevski premostek. Zato so vab-ljeni vsi! Udeležite se zborovanja tako pol-noštevilno, kot v Vel. Laščah. Priglasje za kosilo sprejema tov. A. Peterlin, naduč. na slov. li. šoli v Kočevju. Na svidenje!

Novomeška podružnica Slom. Zveze pri-redi v sredo 8. junija izlet v Zagradec nad Žužemberkom. Odhod iz Novega mesta ob 6. z vlakom do Zatične. Takoj po prihodu v Zagradec bo zborovanje, na katerem referi-rata tov. Lobe in Kržišnik o šolskih pri-re-ditvah — igrah. Dobrodošli tudi člani dru-gih sosednjih podružnic litjskega okraja in dobrepoljske kotline. — Na veselo svidenje!

Najnovejša poročila.

IZ KONSTITUANTE.

Belgrad, 31. maja. (Izv.) Dopoldanska seja konstituante se je pričela ob 9.30. Po odobrenju zapisnika zadnje seje je zbor-nica prešla na dnevni red. V imenu zem-ljoradniškega kluba je izjavil posl. Juraj Vrsalović, da stoji na stališču, da morajo biti vsi naši zakoni jasno stilizirani, kar se s tem onemogoči možnost dvoustanovi. Čl. 42 in 43 nista dovolj jasna. Zahteval je, naj se tretji oddelek ustave vrne ustave-

mu odseku z nekaterimi izpremembami vred. Komunist Života Milojković je v svojem govoru nato izjavil, da sodi, da je bil 3. oddelek sprejet v ustavo pod pritis-kom opozicije. Narodni socialist Ivan Der-žić je kritikoval v svojem govoru 3. odde-lek in ves ustavni načrt ter je izjavil, da so gotovi paragrafi ustave uvrščeni brez vsakega sistema. Glasoval bo proti. Ra-dikalec dr. Momčilo Ivič je v svojem govoru nato zlasti kritikoval zemljorad-nike ter je izjavil, da tretji oddelek ne re-šuje agrarnega vprašanja. Odškodnina mora biti upravičena. Radikalec Aleksa Žujevič je odgovarjal na razne opazke predgovornikov in se izjavil za ustavo.

Popoldanska seja se je pričela ob pol petih. Prvi je govoril bosanski radikalec dr. Srškić, ki je zelo ostro nastopil proti 3. oddelku ustave. Obsodil je politično tr-govino z muslimani in zahteval, da se ta oddelek spremeni. Med njegovim govo-rom je prišlo do velikih spopadov med mu-slimani in Srškičevimi pristaši in demo-kрати. Radikalci in demokrati so se prav pridno zmeriali med seboj. Radi teh spo-padov sta se takoj sestala predsednik de-mokratskega kluba Davidović in predse-dnik radikalnega kluba Stanojevič in se po-svetovala, kaj je treba storiti, da se ta zadeva ugodno reši. Veliko demokratskih in radikalnih poslancev bo namreč glaso-valo proti 3. oddelku ustave. Muslimanski klub je pa sklenil, da izstopi iz vlade, če se kaj spremeni v 3. oddelku. Z veliko na-petostjo se pričakuje glasovanje o tem od-delku.

Belgrad, 31. maja. (Izv.) Za dr. Srski-čem je govoril član Jugoslovanskega kluba Vlado Pušenjak o veliki važnosti kmet-ske zveze, poslanec Škulj pa o obrtniškem vprašanju. Govoril je še poslanec Ključ, nakar je bila seja zaključena.

VLADNA VEČINA RAZRAHLJANA.

Belgrad, 31. maja. (Izv.) Zadnje dni se je v poloficielnih demokratskih in radikal-nih listih razvila polemika, ki kaže, da je sedanja vladna večina zelo razrahljana. Radikalno časopisje piše, da je sedanji po-ložaj nevzdržljiv in zahteva preosnovno vla-de. V novi vladi naj bi radikalci dobili vse važne portfelje.

SEJA MINISTRKEGA SVETA.

Belgrad, 31. maja. (Izv.) Danes dopol-dne je imel ministrski svet sejo, na kateri je razpravljal o notranjem političnem po-ložaju. Minister Pribičević je poročal o razmerah na Hrvatskem in v Macedoniji. Izjavil je, da je položaj zelo resen, a ven-dar ne brezupen.

DR. TRUMBIČ.

Belgrad, 31. maja. (Izv.) Dr. Trumbić poizkuša zadnje dni ustanoviti z izvenstran-karskimi poslanci lasten klub. To se mu doslej ni posrečilo in ni veliko upanja, da bi prišlo do ustanovitve kluba.

ZA ZBLIZANJE Z BOLGARIJO.

LDU Belgrad, 31. maja. (ZNU) Včeraj je bolgarski notranji minister Dimitrijev na svojem povratku iz Prage na Bolgarsko obiskal Belgrad. Obiskal je bolgarskega poslanika, s katerim je potem ob 16. uri skupno posetil ministrskega predsednika Pašića in se z njim nad eno uro razgovar-jal. Politični krogi trdijo, da ima prihod bolgarskega notranjega ministra namen, da bi pridobil Pašića za čim ožjo prijateljsko politiko med kraljevino Srbov, Hrva-tov in Slovencev in Bolgarsko. Pravijo, da je ministrski predsednik Nikola Pašić odgovoril Dimitrijevu, ko je nastopil za prijateljske vezi z Bolgarijo, da proti te-mu nima ničesar, samo naj bi Bolgarska izvršila mirovno pogodbo in se pokazala za lojalno sosedo, kateri je mogoče za-upati. Minister Dimitrijev ostane v Bel-gradu dva dni.

ŠVICA PROTI KARLU.

Curih, 31. maja. (Izv.) V političnih krogih se govori, da bodo pri prihodnjem zasedanju stavile stranke predlog, da naj se izvede v Švici ljudsko glasovanje glede tega, če sme bivši cesar Karel še nadalje ostati v deželi, ki kot najstarejša demo-kratska država ne sme dovoliti, da se njena gostoljubnost izrablja za gnezdo monarhistične propagande.

PREOSNOVA ČESKE VLADE.

Praga, 31. maja. (Izv.) Pogajanja glede preosnove kabineta potekajo ugodno. Od-bor načelnikov parlamentarnih grup, tako-zvana »vetka«, se je na včerajšnji seji na-čelno zedinil glede programa bodočega kabineta.

SLOVAŠKA JURIDIČNA FAKULTETA.

Praga, 31. maja. (Izv.) Vlada razmotri-va vprašanje, da bi se mažarska juridična fakulteta v Košicah pretvorila v slovaško fakulteto.

BORZA.

Zagreb, 31. maja. Devize: Berlin 211 do 212, Budimpešta 51.10—51.50, Italija 692—694, London 512—514, Newyork (ka-bel) 130.50—0, Newyork (ček) 129.50 do 130.50, Pariz 1090—1094, Praga 191.50 do 192.50, Švica 2280—2310, Dunaj 22.55 do

22.60. Valute: Dolarji 128—129, avstrijske krone 23—23.50, carski rublji 37—40, češkoslovaške krone 196—198, franc. franki 1085—1095, napoleonori 440—445, nemške marke 215—217, leji 0—224, suvereni 492—0, italijanske lire 682.50—0.

Belgrad, 31. maja. Devize: London 128 do 128.75, Pariz 267—268, Newyork 32.20 do 32.50, Zeneva 570—575, Solun 185 do 195, Rim 172.50—173, Praga 47—47.50, Dunaj 5.60—5.65 in pol, Berlin 52—52.50. Valute: Francoski franki 265—270, dolarji 31.40—32, italijanske lire 169—170, rum, leji 55.50—56, belg. levi 38.25—40, češkosl. krone 47—47.50, nemške marke 54—54.50, avstrijske krone 5.85—5.95, napoleonori 108.25—108.75, 20 din. v zlatu 22—22.40.

Prispevanje za sklad S. L. S.!

Gospodarstvo.

g Ljubljanski veliki semenj. Ker pri-javnice, ki jih je sejmski urad poslal hkrati s sejmskim redom vsem za udeležbo na velikem semnju v poštev prihajajočim trg., industrijskim in obrtniškim krogom, pri-hajajo v roke prireditelja Ljubljanskega velikega semnja veliko prepočasi, se je rok za dopošiljanje prijavnic, prvotno do-ložen do 31. maja, podaljšal do 10. junija. To podaljšanje pa velja samo za razstav-nike iz Slovenije, dočim morajo izložniki iz ostalih delov Jugoslavije doposlati svo-je prijavnice slejkoprej do 15. junija t. l., ako reflektirajo na to, da se njihove pri-jave upoštevajo. — Sejmski red, ki so ga vsi zainteresirani prejeli obenem s prijavnico, določa, da se prijave, ki jih prejme sejmski urad po preteku določenega roka (31. maja), upoštevajo le po možnosti in da se poleg tega vse cene povišajo za 50%. Ker bi se vsled podaljšanja roka do 10. junija utegnili pojaviti dvomi, ali veljajo gori na-vedeni pogoji za prijave, dospele po 31. maju, tudi sedaj, ko se je rok podaljšal, opozarjamo zainteresirane, da se cene zaradi podaljšanja roka ne povišajo in da se bodo prijave, ki jih prejme sejmski urad do tega dne, 10. junija, popolnoma upoštevale. Pač pa se bodo prijave po 10. juniju upošte-vale le po možnosti, in v tem slučaju je sejmski urad primoran zvišati cene za 50%, kakor to izrecno naglašajo sejmski red.

g Urad Ljubljanskega velikega sem-nja naznanja vsem interesiranim krogom, da je rok za prijavo k udeležbi »Ljubljans-kega velikega semnja« na željo interesen-tov podaljšal do 10. junija t. l. Od prijav-predloženih do tega roka se ne bo zahte-val nikak povišek na najemini izložbene-ga prostora.

g Industrije, obrtniki, trgovci-grosisti! Vabite se, da se udeležite »Ljubljanskega velikega sem-nja« kot razstavljavec. Rok za prijave je podaljš-an do 10. junija t. l. Vse informacije brezplačno pri sejmskem uradu, Turjaški trg št. 6, II. nadstr.

Ljubljanska porota.

Včerajšnji poroti je predsedoval g. dvorni svetnik Regally, votanta sta bila gg. nadsvetnik Žužek in svetnik dr. Kaiser, državno pravdnštvo je zastopal g. dr. Ogoreutz.

UBOJ V SPODNJEM BERNIKU.

Prvi se je zagovarjal posestnikov sin Andrej Stare iz Spodnjega Bernika. Sprl se je z Blažem Jenkom zaradi nekaterih besedi. Zvečer dne 2. aprila letos je pa Stare na vasi Blaža Jenkota z gnojnimi vilami ubil. Stare je priznal svoje de-janje, rekel je le, da Jenkota ni udaril po glavi, marveč po hrbtu. Porotnikom je senat stavil eno glavno vprašanje glede na uboj, katero so porot-niki soglasno potrdili. Gosp. dvorni svetnik Re-gally je razglasil na to sodbo, s katero je bil ob-sojen Stare na 3 leta težke ječe poostrene z dve-ma letnicama na leto.

Takoj nato je otvoril g. dvorni svetnik Re-gally drugo razpravo.

UBIJALEC SVOJEGA OČETA.

Franc Baraga, po dom. Štefetoj iz Podoba, je zelo pijači udan človek. S svojim 75 letnim oče-tom Ivanom Baragom je bil že več časa sprt, ker ga je starček zaradi pijančevanja večkrat karal. Dne 24. januarja 1921 je Franc Baraga popival v Podobo. Njegovi tovariši so ga nagovarjali, naj napreže očetove konje in jih odpelje v Podgora na neko svatovščino. Franc Baraga se je začetkoma branil, češ, konji so trudni, ker so prišli iz gozda, končno je pa le odšel domov z namenom, da ustreže svojim tovarišem. Doma je brat Janez hotel zaprejanje preprečiti, v prepri se je vmešal tudi stric Matevž, katerega je Franc z nožem v roki izgnal iz hleva. Stric Matevž je prestrašen zbežal k sosedu Tereziji Zgonc, kjer je bil takrat Francetov oče. Ko je starček slišal, da se sin hoče s konji odpeljati, se je razsrdil in tekel precej domov. Med potjo je pograbil poleno in ga zagnal Francetu v glavo, ker je že gnil konja iz hleva. Sin in oče sta se nato spoprijela in padla oba na tla. Med pretepom je sin sunil očeta z nožem v trebuh in je starček na zadobljeni rani, kljub zdravniški pomoči dne 25. januarja umrl. Ubijalec je prespal celo noč pri sosedu Tereziji Zgonc, drugi dan je zbežal v gozd. Orožniki so ga aretirali dne 29. januarja v Velikih Laščah.

Na smrtni postelji volil oče svojemu ubijalecu 25.000 kron dot.

Gosp. dvorni svetnik Regally je na to zasli-šaval Franca Barago. »Ali ste kriv?« — »Ni ne vem, kako se je to godilo, bil sem popolnoma pi-jan.« — »Ali ste šli kaj pogledat očeta, ko je umi-ral?« — »Ne.« — »Torej očeta, ki je umiral, se pogledali niste?« — »Kaj ste potem storili?« — »Po gozdu sem hodil, na to sem šel v Velike La-šče k zdravniku, ker me je oče poškodoval.« — »Za to ste šli k zdravniku, da bi tožili očeta. Za-htevali ste od njega zdravniško sprčo.« — »Stu-žajno ste pa prišli k tistemu zdravniku, kateri je bil prišel k rajnemu vašemu očetu, ga raztelega

in vas je potem naznanil orožnikom, ki so vas prijeli. — Zagovornik Barage, g. dr. Frlan obtožencu: »Ali vam ni zapustil oče na smrtni postelji doto? — »Da. — »Koliko? — »25.000 kron. — Dvorni svetnik Regally: »Tako dober oče, vedel je, kdo ga je; pa vam je še tako doto zapustil. In njegov sin ga ni šel prositi odpustanja!«

»Se ne spominjam, nič ne vem!«

Nato so se zasliševale priče. Med drugimi pričami je brat Ivan Baraga povedal, da se je on peljal po zdravniku v Lašce. »Na Franceta oče niso bili hudi, grunt so dali meni čez; Francetu so volili 25.000 kron, sestri pa 5000 kron. Pri vseh pričevanjih je obtoženi Franc Baraga na vprašanje g. predsednika dvornega svetnika Regallyja odgovarjal: »Se ne spominjam! — Nič ne vem!«

Pričevanje rajnega očeta.

Sodišču se je posrečilo, da je pod prisego še zaslišalo rajnega očeta. Oče je med drugim povedal, da je sinu rekel, da ga bo udaril, ker je hotel sestro pretepati. »Sin je stopil na to k meni in me je sunil v trebuh. Ker me je nekaj skledo, sem pogledal in videl, da me je zabodel v trebuh. V kritičnem trenutku je bil sin nekoliko pijan, toda gotovo ne toliko, da bi ne bil vedel, kaj je storil.« Kaj pravite k izpovedi vašega očeta? — Je vprašal obtoženca g. dvorni svetnik Regally in kakor gramofon je odgovoril obtoženec: »Se ne spominjam! Nič ne vem!«

Mnenje izvedencev.

Sodna izvedenca gg. dr. Tjhar in dr. Lisiak sta izjavila: »Zunanji znaki kažejo, da se je Baraga pri izvršitvi dejanja zavedal, kar je storil. Mogoče je, toda verjetno ni, da bi se ne bil zavedal svojega dejanja.«

Morilec obsojen.

Senat je stavil porotnikom tri vprašanja. Po govorih gg. državnega pravdnika dr. Ogoreutza, zagovornika dr. Frlana in po resumeju dvornega svetnika Regallyja so se porotniki 1 uro posvetovali. Porotniki so z 11 da in 1 ne potrdili vprašanje o uboju; 2. vprašanje, če je izvršil svoje dejanje v popolni pijanosti, so zanikali soglasno, vsled česar je odpadlo 3. vprašanje, ki je merilo na to, če je izvršil Baraga zločin v polni pijanosti.

Dvorni svetnik g. Regally je na to razglasil sodbo, s katero se je obsodil Baraga na 5 let težke ječe poostrene z dvema temnicama, postom in trdim kličem vsako leto.

Baragov zagovornik g. dr. Frlan je po kratkem razgovoru s svojim klientom izjavil, da Baraga sprejme sodbo in takoj nastopi kazen.

V večerajšnji številki »Slovenca« smo poročali, da so porotniki v zadevi Franceta Cvetkova na nje stavljeni vprašanja o krivdi obtoženca soglasno potrdili. To poročilo je netočno in nepravilno. Obtoženec Franc Cvetkovi je bil namreč prvi obtožen tatvine po 174 I. k. z. č. 2, da je ukradel iz nekega vagona 3 kg mesa in se s silo hotel obdržati v posesti ukradenega predmeta, s tem, da je čuvaja Ungerja zabodel z nožem in v vrat, na ka-

tero hudodelstvo stavi zakon kazni od 5 do 10 let in je v sled te obtožbe Franc Cvetko prišel pred porotnike in drugi vsled težke telesne poškodbe, ker je čuvaja Ungerja, ki ga je zasačil pri dejanju in hotel aretirati, z nožem ranil v vrat. Porotniki so vprašanje glede tatvine soglasno potrdili, toda soglasno tudi z omejitvijo, katero je predlagal zagovornik, da Franc Cvetko ni imel namena obdržati se s silo v posesti ukradenega predmeta, vsled česar je bil Franc Cvetko obsojen le radi prestopka tatvine v smislu 460. k. z. glede katerega določa zakon kazni od 1 tedna do 6 mesecev in nadalje radi hudodelstva težke telesne poškodbe.

Poletni vozni red na državnih železnica.

Dne 1. junija t. l. stopi na vseh tukajšnjih progah v veljavo novi vozni red.

Dnevno bodo redno vozili na posamnih progah sledeči osebni, oziroma mešani vlaki in sicer:

Proga Karlovac—Ljubljana, gl. kol.

Osební vlaki št. 1010, 1014 in 1016 z odhodom:

Iz Karlovca ob 0.36 h, 8.04 h in 14.01 h;
iz Novega mesta ob 3.33 h, 11.35 in 17.36 h;
iz Trebnjega ob 4.04, 12.12 in 18.13;
iz Grosuplje ob 5.08, 13.32 in 19.36 ter prihodom v Ljubljano, gl. kol. ob 5.41, 14.13 in 20.20.
V nasprotni smeri osebni vlaki št. 1011, 1015 in 1019 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 23.18, 6.34 in 17.53; iz Grosuplje ob 23.58, 7.26 in 18.44; iz Trebnja ob 0.56, 8.38 in 19.59; iz Novega mesta ob 1.31, 9.18 in 20.40 ter prihodom v Karlovac ob 4.18, 12.22 in 23.55.

Vlaka št. 1010 in 1011 sta neposredna vlaka med Ljubljano in Zagrebom. Odhod iz Ljubljane ob 23.18, prihod v Zagreb ob 6.34. Odhod iz Zagreba ob 22.25, prihod v Ljubljano ob 5.41.

Razven teh vozijo še med Novim mestom in Karlovcem osebna vlaka št. 1013 in 1018, odhod iz Novega mesta ob 4.16, prihod v Karlovac ob 7.38, odhod iz Karlovca ob 18.35, prihod v Novo mesto ob 22.57. Med Novim mestom in Ljubljano osebna vlaka št. 1012 in 1017, odhod iz Novega

mesta ob 5.15, prihod v Ljubljano ob 8.03, ter odhod iz Ljubljane ob 12.46, prihod v Novo mesto ob 15.32 ter med Trebnjem in Novim mestom mešani vlaki št. 1071, dohod iz Trebnja ob 5.58, prihod v Novo mesto ob 6.47 ter mešani vlak št. 1052, odhod iz Novega mesta ob 7.43 ter prihod v Trebnje ob 8.37.

Proga Grosuplje—Kočevje:

osebni vlaki št. 4512, 4514 in 4516; odhod iz Grosuplje ob 7.35, 13.55 in 19.35, ter prihod v Kočevje ob 9.30, 15.45 in 21.30; v nasprotni smeri osebni vlaki št. 4511, 4513 in 4515, odhod iz Kočevja ob 5.05, 11.22 in 16.40; prihod v Grosuplje ob 6.58, 13.16 in 18.35.

Proga Trebnje—St. Janž na Dolenjskem:

mešani vlaki št. 4632, 4634, 4636 in 4638, odhod iz Trebnja ob 9., 12.27, 15.10 in 20.10, prihod v St. Janž na Dol. ob 10.11, 13.22, 16.08 in 21.08; v nasprotni smeri mešani vlaki št. 4631, 4633, 4635 in 4637, odhod iz St. Janža ob 4.44, 10.56, 13.51 in 16.53; prihod v Trebnje ob 5.40, 12., 14.45 in 17.53.

Proga Novo mesto—Straža-Toplice:

mešani vlaki št. 4782, 4784 in 4786, odhod iz Novega mesta ob 4.22, 9.40, 15.50; prihod v Stražo-Toplice ob 4.40, 9.58 in 16.08; v nasprotni smeri mešani vlaki št. 4781, 4783 in 4785, odhod iz Straže-Toplice ob 4.47, 10.23 in 16.42, prihod v Novo mesto ob 5.05, 10.41 in 17. (Dolge.)

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Cas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
30./5. 21 h	732.3	12	1.2	d. jas.	—
31./5. 7 h	733.3	16.5	1	jasno	—
31./5. 14 h	731.6	24	2.4	jasno v.	—

Elida Shampoo

za umivanje glave
se zopet dobiva povsod.

Kupim velike množine **lukovih osušenih drv.** Takošne ponudbe na L. Novak Ljubljana, Dunajska cesta 6./III.

Mlinarski pomočnik

(pomočnica) pošten in zanesljiv se išče za takojšnji vstop. Ponudbe pod »Mlinar« na An. zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Preklic.

Podpisana Marija Zaletel, pos. hči iz Rumanje vasi, preklicujem vse lažnjive vesti, ki sem jih govorila o Mariji Hren, pos. soprogi iz Vavte vasi ter sem ji hvala, da je odstopila od, proti meni nameravane obtožbe zaradi razžaljenja časti. Rumanja vas, dne 28. maja 1921. Marija Zaletel.

Lasne mrežice

enostavne in dvojne, barvo in masti za lase, parfume, šminke, Mastiks ter provrstno brilno i toaletno milo priporoča Štefan Strmolli, Ljubljana, Pod Tranco 1.

Vagon moke za krmo

razprodaja dokler traja zaloga trvdka J. AUGUSTIN, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Insertirajte v Slovenca!

Brez posebnega obvestila.

Pretnužnega srca naznaja sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes ob 10. uri predpoldne po kratki in mučni bolezni umrl v javni bolnici v Ljubljani najin edini, iskreno ljubljani sin

Tonček Sivka

caud. Paris

v starosti 23 let.

Telesni ostanki dragoga pokojnika se prepeljejo v St. Jurij ob juž. žel., kjer bo v petek dne 3. junija t. l. ob 9. uri zjutraj pogreb na domače pokopališče.

St. Jurij ob juž. žel., dne 31. maja 1921.

Zalujoča roditelja:

Anton Sivka, nadučitelj, oče.
— Josipina Sivka, nadučiteljeva soproga, mati.

Hitra

strojepisaka

obenem večja popolnoma slovenske in nemške stenografije se proti dobri plači takoj sprejme. Naslov se polzve v upravnistvu pod št. 1903.

Hlapec h konjem

priden, pošten in zanesljiv se sprejme takoj pri Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra c. št. 31.

Sprejme se deklica poštenih staršev kot učenka v trgovino

stekla in porcelana. — Polzve se pri tvrdki Avg. Agnola v Ljubljani. Vsa preskrba v hiši. — Deklice revnih staršev imajo prednost.

Za takojšen nastop išče

knjigovodkinjo

z daljšo prakso. Potrebno je znanje stenografije, strojepisja, slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Hrana in stanovanje v hiši. Jos. Terpin & Komp., Rakek.

Zagrebački paro in umetni mlin, Zagreb

Brzojavi: »PAROMLIN« Zagreb.

priporoča po zelo povoljnih cenah svoje izvršne proizvode:

Pšenični zdrob, moko in otrobe.

Koruzni zdrob, moko in otrobe.

Ječmenovo kašo (Gersti), moko in otrobe.

Rženo belo in krušno moko in otrobe, nadalje koruzo v zrnih s svojega skladišča v Zagrebu.

la PORTLANDCEMENT

na drobno in debelo, cementne cevi, plošče za tlak, stopnice iz umetnega kamena in druge cem. izdelke dobavlja najceneje

Betonska tvornica J. CIHLAR, Ljubljana.

Izvrševanje hišnih kanalizacij.

Velika zaloga in po ceni: dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji pneumatica in vsakovrstni deli. F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska c. 4.

Najboljše okrepčujoče in dietetično sredstvo za odrasle in otroke je

železnato vino

lekarnarja G. PICCOLI-JA v Ljubljani.

Išče se za tvorniško podjetje

pisarniški vodja

popoln bilančnik, zmožen korespondent v slovenskem, srbohrvatskem ter nemškem jeziku. Plača po dogovoru, nastop takoj. Oferte z navedbo referenc ter dokumenti o dosedanjem službovanju je nasloviti na upravo »Slovenca« pod »Bodočnost« 1879.

Vafeljne

najfinejše kakovosti nudi vsako množino tvornica keksov, prepečencev in vafeljnov

V. BIZJAK & DRUG, Rogaška Slatina.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogo-krat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

„ORIENT“

družba z o. z. preje

Brata Eberl in Jančar & Co

Ljubljana, Miklošičeva c. 4.

nasproti hotela »Union«.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barv za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh potrebščin za slikarje in pleskarje.

2. državna razredna loterija

Prvo žrebanje

15. in 16. julija t. l.

5 premij!

100.000 srečk =

50.000 dobitkov

Absolutna sigurnost in državno jamstvo.

V teku pet mesecev izžrebalo se bode

69 milijonov

150.000 K

brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti:

4 milijone kron, 2 milijona 400.000, 1 milijon 600.000, 800.000, 600.000, 400.000, 320.000, 280.000, 240.000, 200.000, 160.000, 120.000, 80.000, itd. itd.

Priporočamo sledeče, še neprodane srečke na izbiro:

58.874	58.891	64.969
67.105	69.356	69.396
71.831	72.955	78.425
83.203	84.455	88.768
93.202	94.674	98.633
4.217	8.038	12.996

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka Dinarjev 48— ali Kron 192—	Polovica srečke Dinarjev 24— ali Kron 96—
Cetrina srečke Dinarjev 12— ali Kron 48—	Osmina srečke Dinarjev 6— ali Kron 24—

Listo dobitkov brez odlašanja takoj po vsakem žrebanju! Hitra in točna postrežba.

Naročila iz cele države nasloviti na uradno Glavno kolekturo državne razredne loterije.

Mednarodna banka d. d.

(Oddelek razredne loterije)

Zagreb,

Nikoličeva ulica 7. Gajeva ulica 8.

Telefon 11—19 in 23—98.

Naročila se izvrše edino, če se denar pošlje naprej.